

Mimořádný filmový cyklus „Zapomenuté transporty“ vyšel na DVD

Leo Pavlát

31.01.2010 19:15

[800x563]

Zapomenuté transporty do Běloruska
Autor: Jeden svět

Když se řekne holokaust a dokument, většina z nás si vybaví vytetovaná čísla na předloktí, pochodující nacisty, nebo záběry dětí v pruhovaných uniformách v Osvětimi. Nic z toho ale „Zapomenuté transporty“ neukazují. Čtyři různé snímky namísto toho minimalistickou formou zkoumají různé modely přežití českých a moravských Židů, zavlčených nacisty do neznámých táborů a ghatt v Lotyšsku, Bělorusku, Estonsku a Polsku.

Z několika desítek tisíc deportovaných se jich domů vrátilo necelých tři sta. Lukáši Příbylovi se během deseti let práce podařilo vypátrat osudy téměř všech z nich a nejen to: po mnohdy dlouhém přesvědčování prakticky všechny přemluvil, aby se mu svěřili se svými vzpomínkami.

[800x505]

Zapomenuté transporty do Estonska
Autor: Jeden svět

Film o deportacích do Estonska, odkud se vrátily jen ženy, vypráví fascinující příběh skupiny dívek, které dokázaly přežít díky mladistvé naivitě a neustálé vzájemné pomoci. Ze sedmi tisíc Židů deportovaných z Terezína do Běloruska přežilo dvacet dva. Většina díky odporu a boji se zbraní v ruce. Až na jednu výjimku to byli muži. Díl věnovaný Lotyšsku líčí snahu o normální život rodin v ghettu v Rize a konfrontuje je s vnuceným egoismem mužů v nedalekém vyhlazovacím táboře. Dokument o východním Polsku se zase soustřeďuje na psychiku lidí na útěku, kteří se museli neustále skrývat, předstírat, že dne na den měnit totožnost. Zapomenuté transporty do Polska jsou tak vyprávěním o osamělosti a identitě jednotlivců. Lotyšsko je příběhem rodin, Estonsko příběhem žen a Bělorusko příběhem mužů.

„Zapomenuté transporty“ vznikly ze 400 hodin filmového záznamu, pořízeného ve dvaceti zemích světa pěti kontinentů. Boj o holý život, lásky, úteků nebo běžný, tedy nepředstavitelně krutý život v ghettu popisují svědci, kteří většinou vypovídají úplně poprvé. Každé jejich slovo je do detailu doloženo dosud neznámými, autentickými vizuálními materiály. Ty po letech výzkumu a hledání pocházejí z neobyčejně širokého spektra zdrojů - od oficiálních archívů po alba bývalých příslušníků SS.

[800x529]

Zapomenuté transporty do Polska
Autor: Jeden svět

Obraz v Příbylových filmech přitom nejen doplňuje slova vypovídajících, ale také je potvrzuje. Na fotografiích a záběrech z dané doby a místa totiž poznáváme tváře těch, kdo ve filmu hovoří, stejně jako události, které popisují. Všechny čtyři filmy Lukáše Příbyla, které nyní vycházejí na DVD, jsou konečně výjimečné i tím, že se zcela obejdou bez současných nebo dohrávaných záběrů a jediné věty komentáře. I proto „Zapomenuté transporty“ představují nový, překvapivý obraz holokaustu.

ČRo Regina pořad: Šalom alechem (lichý týden) -